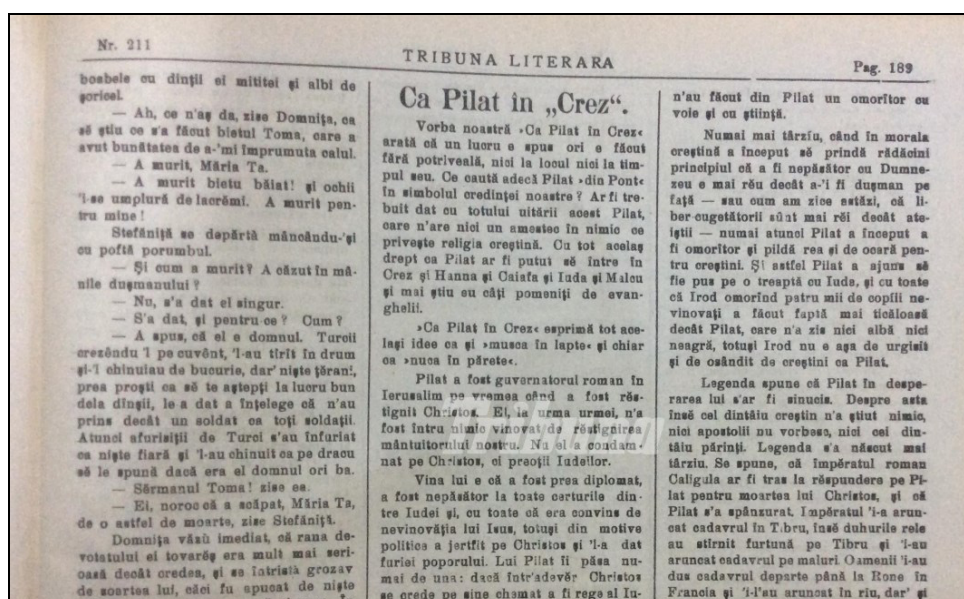

„A fi nepăsător cu Dumnezeu e mai rău decât a-i fi dușman pe față” sau
«Ca Pilat în „Crez”»

A descoperi copilăria poetului George Coșbuc este o muncă anevoioasă, chiar și pentru contemporanii săi; s-au păstrat puține amănunte despre anii tinereții acestuia.

Amintirile lui nu conțin povestiri similare celor povestite de marele său contemporan, scriitorul Ioan Creangă.

Lumea satului o descoperă prin participarea directă la evenimentele lui, observând atent obiceiurile și tradițiile țăranilor.

Viața cotidiană a tânărului George Coșbuc se deosebea de cea a lumii țărănești autentice. În mijlocul cărților, cu care tatăl său, Sebastian Coșbuc - preotul greco-catolic al Hordoului - l-a înconjurat, a cunoscut acea noblețe a intelectualității ardelenne din sec. XIX-lea. Se știe că cea mai arzătoare dorință a părinților lui George era ca acesta să urmeze teologia și să se facă preot, continuând tradiția seculară a generațiilor de preoți pe care i-a moștenit.

Poate din acea vreme tânărul George a reținut vorba «*Ca Pilat în „Crez”*», pe care o explică în „Tribuna Literară”, supliment al cotidianului sibian Tribuna nr. 211(din 1902):

«„Vorba noastră „Ca Pilat în Crez” arată că un lucru e spus ori e făcut fără potriveală, nici la locul, nici la timpul seu. Ce caută adevărat Pilat „din Pont” în simbolul credinței noastre? Ar fi trebuit dat cu totul uitării acest Pilat, care n'are nici un amestec în nimic ce privește religia creștină. Cu tot același drept ca Pilat ar fi putut să între în Crez și Hanna și Caiafa și Malcu și mai știu eu câți pomeniți de evanghelii.

„Ca Pilat în Crez” exprimă tot aceeași idee ca și „*musca în lapte*” și chiar ca „*nuca în părete*”.

Pilat a fost guvernatorul roman în Ierusalim pe vremea când a fost răstignit Christos. El, la urma urmei, n'a fost întru nimic vinovat de răstignirea mântuitorului nostru. Nu el a condamnat pe Christos, ci preoții Iudeilor.

Vina lui e că a fost prea diplomat, a fost nepăsător la toate certurile dintre Iudei și, cu toate că era convins de nevinovăția lui Isus, totuși din motive politice a jertfit pe Christos și 'l-a dat furiei poporului. Lui Pilat îi păsa numai de una: dacă într'adevăr Christos se crede pe sine chemat a fi rege al Iudeilor și dacă el se luptă să ajungă rege, Pilat, ca guvernator al Iudeii, nu putea să sufere ca în provincia sa să se facă conspirațiuni contra imperiului roman. S'a convins însă că Christos nici odată n'a avut de gând să ajungă rege al Iudeilor, că toate, câte i se imputau de pîrîtorii sei, erau lucruri iscodite, că Christos era nevinovat ca lumina soarelui. Însă Iudeii făceau gălăgie mare, cereau capul lui Christos, ear' Pilat, nepăsător de-o parte, și de alta vrînd să liniștească pe neastîmpărații Iudei, a zis: „Nevinovat este, dar' facă Iudeii ce vor ști cu el, și să mă lase în pace.” Să știe din biblie, că el a lăsat toată “afacerea” pe mâna Iudeilor, dându-le voie să aleagă înșiși ei pe cine săucidă, pe Christos ori pe tâlharul Varava. Și mai spune biblia, că Pilat și-a spălat mânilor, ceea-ce însemnează atîta că el, printr'o pildă, a declarat că nu-și ia nici o răspundere de ceea-ce vor face Iudeii: pentru el e tot una dacă ei vor răstigni pe Christos ori pe Varava. Și mai spune biblia, că Pilat și-a spălat mânilor, ceea-ce însemnează atîta că el, printr'o pildă, a declarat că nu-și ia nici o răspundere de ceea-ce vor face Iudeii: pentru el e tot una dacă ei vor restigni pe Christos ori pe Varava.

Fără îndoială, ca om diplomat și politic n'a făcut nici o greșală. Poate că nici nu putea să facă altfel. Toată “afacerea” pentru el era o ceartă particulară între Iudei și era bucuros se-i vadă liniștiți fie chiar cu condamnarea unui nevinovat.

Aceste idei despre Pilat le are și istoria, dar' le au și creștinii din Abisinia, cari nu numai că spală de ori-ce vină pe Pilat, ci chiar îl numeră între sfinți (și-l au în călindar la 19 Iunie). Ei zic așa: Pilat a fost convins de nevinovăția lui Isus, dar' nu putea să facă altfel decât să-'l lase Iudeilor. Ar fi fost ticălos numai atunci când ar fi recunoscut pe Christos de vinovat – convins, se înțelege – și ar fi fost vrednic de a fi blestemat de creștini numai când ar fi dat pe Christos morții, bine știind că ucide pe un nevinovat.

Creștinii cei din veacurile dintâiu ale creștinătății tot așa au judecat și n'au făcut din Pilat un omorîtor cu voie și cu știință.

Numai mai târziu, când în morala creștină a început să prindă rădăcini principiul că a fi nepăsător cu Dumnezeu e mai rău decât a-i fi dușman pe față – sau cum am zice astăzi, că liber-cugetătorii sunt mai rei decât ateistii – numai atunci Pilat a început a fi omorîtor și pildă rea și de ocară pentru creștini. Și astfel Pilat a ajuns să fie pus pe o treaptă cu Iuda, și cu toate că Irod omorînd patru mii de copiii nevinovați a făcut faptă mai ticăloasă decât Pilat, care n'a zis nici albă nici neagră, totuși Irod nu e așa de urgisit și de osândit de creștini ca Pilat.

Legenda spune că Pilat în desperarea lui s'ar fi sinucis. Despre asta însă cel dintâiu creștin n'a știut nimic, nici apostolii nu vorbesc, nici cei dintâiu părinți. Legenda s'a născut mai târziu. Se spune, că împăratul roman Caligula ar fi tras la răspundere pe Pilat pentru moartea lui Christos, și că Pilat s'a spânzurat. Împăratul i-a aruncat cadavrul în Tibru, însă duhurile rele au stârnit furtună

pe Tibru și i-au aruncat cadavrul pe maluri. Oamenii i-au dus cadavrul departe până la Rone în Franția și i-l'au aruncat în râu, dar' și aici s'a întâmplat tot ca în Tibru. Atunci oamenii, înspăimântați de atâtea furtuni, i-au dus trupul pe muntele ce se cheamă Pilat, în Elveția, și l-au asvîrlit într'un lac adânc. Acest lac e vestit: când arunci în el pietri, începe se fiarbă și s'asvîrlă apa în sus și face tot cum făcu Tibrul și Ronele. Pe muntele Pilat îți arată și astăzi țărani urmele dracului, care a luat în stăpânire pe Pilat, și cred țărani că în fiecare an odată, în Vinerea Patimilor, dracul scoate pe Pilat din lac, îl pune pe un scaun de piatră și-l face se-și spele mâinile.

Legenda asta s'a născut numai din asemănarea numelui lui Pilat cu al muntelui. De altfel, numele Pilat al muntelui e latinesc pileatus, ceea-ce însemnează "cel cu pălărie" pentru negurile ce stau pe acest nume par'că îl îmbrobodesc.

Într'o galerie de tablouri în Viena (a contelui Eszterházy), se află un tablou vestit, reprezentând osândirea lui Christos. Tabloul e vestit pentru grozava urîtenie a lui Pilat. Nu cred să fie pe lume om așa de urît și pocit ca acest Pilat. Pictorul Rembrandt a pus în urîtenia feții lui Pilat toată ura și urgisirea creștinilor pentru guvernatorul Iudeii. **G. Coșbuc.»**

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa on-line:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2016-anul-cosbuc-xiv-a-fi-nepasator-cu-dumnezeu-e-mai-rau-decat-a-i-fi-dusman-pe-fata-sau-ca-pilat-in-crez-115535.html>

În: *Tribuna*, 03 aprilie 2016.

The screenshot shows a web browser window with the URL www.tribuna.ro/stiri/cultura/2016-anul-cosbuc-xiv-a-fi-nepasator-cu-dumnezeu-e-mai-rau-decat-a-i-fi-dusman-pe-fata-sau-ca-pilat-in-crez-115535.html. The page header features the Tribuna logo and navigation links: Arhiva, Anunturi online, Tribuna sporturilor, Publicitate, Redactia, Tipotrib. Below the logo is a red navigation bar with categories: Eveniment, Actualitate, Stirile de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title: "2016 - anul COȘBUC (XIV): „A fi nepăsător cu Dumnezeu e mai rău decât a-i fi dușman pe față” sau «Ca Pilat în „Crez”»". Below the title are social media sharing buttons for Facebook (0 shares), Twitter (0 tweets), and a generic share button (0 shares). At the bottom left, it shows the date and time: 03.04.2016 22:23, the number of views: 1637 vizualizari, and the number of comments: 0 comentarii. A search bar is located at the bottom right.